

FOGALOMTÁR
13. – 19.

Hulladékgazdálkodás joga, zaj és rezgés elleni védelem, Energiajog, Felelősség a környezetre	
Hulladék jogi fogalma	<p>Hulladék: A keretirányelv szerint a hulladék: „<i>olyan anyag vagy tárgy, amelytől birtokosa megválnak, megválni szándékozik vagy megválni köteles.</i>”</p> <p>A magyar környezetvédelmi törvény (Kvt.) szerint: <i>a hulladékok környezetre gyakorolt hatásai elleni védelem kiterjed mindazon anyagokra, termékekre, amelyeket tulajdonosa eredeti rendeltetésének megfelelően nem tud, vagy nem kíván felhasználni, illetve amely azok használata során keletkezik.</i> [Kvt. 30.§ (1) bek.]</p> <p>A magyar hulladéktörvény (Ht.) szerint: „<i>bármely tárgy vagy anyag, amelytől birtokosa megválnak, megválni szándékozik, vagy megválni köteles.</i>” [Ht.2 §. (1) bek. 23. pont]</p>
Hulladékhierarchia	<p>Hulladékhierarchia: törekedni kell arra, hogy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ elsődlegesen megelőzzék a hulladék keletkezését, ➤ másodsorban az el nem kerülhető „hulladékot” előkészítsék az újrahasználatra (pl. javítás, tisztítás, bontás), ➤ harmadsorban biztosítsák az <i>újrafeldolgozást</i> (pl. anyag kinyerése, nyersanyag előállítás) ➤ negyedsorban <i>egyéb úton valósítsák meg a hasznosítást</i>, (például energetikai hasznosítás útján), s végül pedig ➤ garantálják a keletkezett, újra már nem hasznosítható hulladék <i>ártalmatlanítását</i>.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Melléktermék	<p>A Ht. szerint melléktermék: valamely anyag vagy tárgy, amely olyan előállítási folyamat során képződik, amelynek elsődleges célja nem az ilyen anyag vagy tárgy előállítása és</p> <ul style="list-style-type: none"> - további felhasználása biztosított, - előállítását követően közvetlenül felhasználható, - előállítási folyamat szerves részeként állítják elő, - a környezetet és az emberi egészséget hátrányosan nem érinti, - további használata jogszerű, azaz meghatározott módon történő felhasználása tekintetében az anyag vagy tárgy megfelel a termékre, a környezet- és egészségvédelemre vonatkozó összes jogszabályi előírásnak.
Hulladékgazdálkodási tevékenységek	<p>A Ht. szerint hulladékgazdálkodási tevékenységek:</p> <ul style="list-style-type: none"> a.) hulladék gyűjtése; b.) hulladék kereskedelme, közvetítése, szállítása; c.) hulladék hasznosítása; d.) hulladék tárolása; e.) hulladék ártalmatlanítása; f.) hulladék behozatala, kivitele és átszállítása.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

<p>Veszélyes hulladék</p>	<p>A veszélyes hulladék általános fogalma Ht. szerint: „veszélyes hulladék az 1. számú mellékletben meghatározott veszélyességi jellemzők legalább egyikével rendelkező hulladék. [Ht. 2.§ (1) bek. 48.pont]</p> <p>A 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet, azaz a hulladékjegyzék szerint: a hulladékjegyzékben *-gal jelölt EWC kódszámú hulladékok veszélyes hulladéknak minősülnek.</p> <p>A Ht. szerint továbbá veszélyes hulladék:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ az a hulladék, amely a hulladékjegyzékben veszélyes hulladékként szerepel, és megfelel a fenti fogalommeghatározásnak; ➤ a hulladék, ha az nem veszélyes hulladékként szerepel a hulladékjegyzékben, de a környezetvédelmi hatóság megállapítja, hogy rendelkezik az 1. mellékletben meghatározott veszélyességi jellemzők valamelyikével. Az ilyen ismeretlen összetételű és a hulladékjegyzékben közelebbről meg nem határozott típusú hulladékot a környezetvédelmi hatóság döntéséig veszélyes hulladéknak kell tekinteni. (elővigyázatosság környezetjogi alapelve); ➤ amelyek ugyan a hulladéklistákon nem szerepelnek, de valamely veszélyességi jellemzővel rendelkeznek. [Ht. 55.§]
<p>Környezeti zaj</p>	<p>Környezeti zaj: a levegőnek olyan mértékű és minőségű nyomásingadozása, amely a védendő környezetben észlelhető.</p>

Környezeti rezgés	Környezeti rezgés: környezeti rezgésforrástól származó, a szilárd test olyan mértékű és minőségű ismétlődő rugalmas alakváltozása, amely a védendő környezetben levő épület szerkezetén keresztül hat az ott tartózkodó emberre.
Zajcímke	Zajcímke: a garantált zajszintet tartalmazó felirat, melyet a megfelelőségi jelölés mellett kell elhelyezni
Sugárzások csoportosítása, ionizáló, nem ionizáló sugárzás	<p>A sugárzásvédelem szempontjából a sugárzásokat feloszthatjuk <i>ionizáló</i> és <i>nem ionizáló</i> sugárzásokra.</p> <p><i>Ionizáló sugárzások</i> az ionizáló sugárzások a velük kölcsönhatásba kerülő anyagokat úgy roncsolják, hogy abban elektromos töltéssel rendelkező részeket keltenek. (A semleges molekulákat, atomokat pozitív ionokra és negatív elektronokra szakítják szét.) Ilyen a radioaktív és a röntgensugárzás.</p> <p><i>Nem ionizáló sugárzások</i> energiája az előzőnél kisebb, ezért ezek nem képesek ezt a hatást kiváltani. A lakókörnyezetünkben előforduló nem ionizáló sugárzások biológiai-egészségügyi hatása sokkal kisebb mértékű és bizonytalan mint az ionizáló sugárzásoké.</p>
Radioaktív hulladék	Radioaktív hulladék: további felhasználásra már nem kerülő radioaktív anyag, amely sugárvédelmi jellemzők alapján nem kezelhető közönséges hulladékként. Nem tartoznak a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény hatálya alá. A radioaktív hulladékok átmeneti tárolásának és végleges elhelyezésének kérdéseiről, valamint az ipari tevékenységek során bedúsuló, a természetben előforduló radioaktív anyagok sugáregészségügyi kérdéseiről az egészségügyi miniszter hozott végrehajtási rendeletet. Ez a 47/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet.

Megújuló energiaforrások	Megújuló energiaforrások azok a nem fosszilis és nem nukleáris energiaforrások, amelyek hasznosítása közben a forrás nem csökken, hanem azonos ütemben újratermelődik, vagy megújul. Felhasználhatók hőtermelésre (fűtés-hűtés), villamosenergia termelésre, valamint a közlekedési szektorban üzemanyagként. Megújuló energiaforrások: <i>a szél, a nap, a geotermikus energia, vízenergia, árapály energia, biomassa, biogázok energiája.</i>
A környezet és természet elleni bűncselekmények	A Btk. „ <i>A környezet és természet elleni bűncselekmények</i> ” címszó alatt tizenegy tényállással biztosítja kimondottan a környezet és természet büntetőjogi védelmét. Három fő kerettényállás: <ul style="list-style-type: none"> • környezetkárosítás, • természetkárosítás, • hulladékgazdálkodás rendjének megsértés.

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen készült az Európai Unió támogatásával. Projekt azonosító: EFOP-3.4.3-16-2016-00014

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE